

Engagering af skolebestyrelsen

Det kan være en god ide at engagere skolebestyrelsen i skole-erhverv-samarbejdet. Skolebestyrelsen består som regel af meget aktive, ressourcestærke forældre, som sandsynligvis har en lang række kontakter til det lokale erhvervsliv. Der er altså potentielt en del ressourcer at hente her. Involvering af skolebestyrelserne har ikke været en del af pilotprojektet – så ideerne om involvering af denne gruppe er primært baseret på samtaler med skoler og erhvervsliv.

Flere skoler udtrykker et ønske om, at projektet også præsenteres for skolebestyrelsen ved årets start. Ud over at de informeres om et nyt initiativ på skolen, kan det give anledning til, at skolebestyrelsens medlemmer måske ønsker at deltage i projektgruppen, at de vil tilbyde sig som besøgsvirksomhed eller, at de gerne vil bruge tid på at besøge en/flere klasser og fortælle om deres job og arbejdsplads.

Det kan også give anledning til en generel dialog i skolebestyrelsen om, hvordan samarbejdet mellem skolen og det lokale erhvervsliv fungerer - er der praktikpladser nok, ved vi nok om elevernes uddannelses- og jobmuligheder osv.

Du kan starte med at bede om tid på et af de i forvejen planlagte skolebestyrelsesmøder. Et 30 minutters program for en lille præsentation af QAQISA! kunne se sådan ud:

- Præsentation af QAQISA! projektet v. vejleder Peeri Kristiansen og Arnannguaq Juul fra FUN travel.
- Dialog i plenum om, hvordan skolebestyrelsen kan være med til at støtte op om projektet, styrke det generelle samarbejde med erhvervslivet osv. Stil gerne to-tre spørgsmål op, som du mener kunne være gode at diskutere.
- Opsamling af dialogen inden du igen forlader skolebestyrelsens møde. Er der indgået aftaler? Er der påpeget problemstillinger, som projektgruppen kan tage sig af? Har I aftalt andre arrangementer eller lignende.

Erhvervsaften på skolen

Eleverne i de ældste klassetrin og deres forældre kan inviteres til en erhvervsaften, som evt. kan afholdes på skolen eller på en virksomhed. Typisk vil det være arrangeret af deltagerne i QAQISA!-projektgruppen, men har I ikke en projektgruppe, så fortvivl ikke. Du kan sagtens arrangere det alligevel.

En erhvervsaften handler i bund og grund om at invitere elever og deres forældre til en aften, hvor erhvervslivet står til rådighed med information om og svar på, hvilke uddannelses- og jobmuligheder, der er lokalt – men selvfølgelig også nationalt for så vidt angår de landsdækkende virksomheder, der måtte være repræsenteret i den pågældende by/bygd.

Det giver elever og forældre en fælles viden om mulighederne, og det klæder forældrene på til at diskutere fremtiden med deres barn.

Der er mange detaljer at huske, når et arrangement skal planlægges. Måske kan det være en hjælp at følge nedenstående punkter.

Planlæg i god tid

Planlæg i god tid før arrangementets afholdelsesdato. Gerne 4 uger før arrangementet.

Har I en projektgruppe, starter planlægningen selvfølgelig der med at finde ud af, hvem der gerne vil planlægge aftenen. Har I ikke en projektgruppe, må initiativtagerne starte med at kontakte erhvervslivet (hvis skolen tager initiativet) eller skolen (hvis erhvervslivet tager initiativet)

Find lokaler og fastlæg dato, tidspunkt, varighed

Læg aldrig arrangementer i efterårsferien samt i dagene før/efter ferie/helligdage eller op til store sportsarrangementer.

Udpeg en tovholder

Udpeg en tovholder eller en arbejdsgruppe, som står for planlægningen og gennemførelsen af arrangementet. Tovholderen sørger for at mødeindkalde de nødvendige deltagere. Overvej også gerne at tage elevrådsformand eller 1-2 repræsentanter fra ældstetrinnet med.

Definér målgruppen

Hvem henvender arrangementet sig til? Er der tale om en snæver eller en bred kreds af interesserede? Der kan være 4 grupper til en erhvervsaften

- Forældre
- Ældstetrinnets elever
- Erhvervslivet
- Skolens lærere og vejledere

Forventet udbytte

Det ønskede udbytte bør du også definere. Er målet, at alle elever finder en praktikplads, er det 100% deltagelse fra elever og forældre, netværk mellem de fire førnævnte grupper. Uanset hvad I finder frem til, er dette et vigtigt punkt, så alle er klar over, hvad der ønskes af dette arrangement.

Type arrangement

Afgør, om jeres arrangement skal være et foredrag af en fra erhvervet/rollemodel, stande med de respektive virksomheder, en paneldiskussion med og om de unge, en workshop, et socialt arrangement el. lign.

Hvilke roller kan der være brug for?

Afgør, om du har brug for en vært, foredragsholder eller mødeleder til arrangementet. Derudover er der også en del roller i forhold til, at der skal planlægges, klargøres, udføres og efterfølgende oprydning.

Tilmelding

Lav en vurdering af deltagerantallet ud fra arrangementets emne og form samt tid og sted for afholdelsen. Overvej evt. tilmelding til arrangementet – måske via forældreintra, hvis I bruger det. Det er en god ide at vide lidt om, hvor mange der kommer.

Mad og drikke

Det er en god ide at servere kaffe/the. Hvis arrangementet er af social karakter, vil det også være populært med lidt lækkert til ganen.

Hvis der skal være forplejning, så koordiner gerne dette med den klasse, der har indsamling til deres studierejse eller lign. Husk at tænke pauser og tid til at snakke sammen ind i planen for aftenen.

Nedenstående punkter er til din inspiration

- Oplæg fra de unge selv. Er der nogen af eleverne, der har noget på hjerte, de gerne vil sætte ord på omkring uddannelse og arbejde? Har de selv nogle ønsker til forældrene og erhvervslivet?
- Oplæg fra erhvervsfolk
- Små konkurrencer som f.eks: hvem kan filetere en fisk hurtigst? Hvem kan hovedregne bedst? Hvem kan flytte kasser hurtigst? Brandmand – tag hurtigst tøjet på
- Små gaver i form af reklameartikler – evt. fra virksomhederne

Husk præmier til konkurrencerne, hvis dette er aktuelt

Oplægsholderne skal bedes om at forberede oplæggene, så de har fokus på det essentielle – nemlig hvad skal forældre og elever vide om deres virksomhed for at kunne forholde sig til, om det er et sted/en uddannelse for den elev. Som tidligere nævnt skal eleverne gerne have svar på:

- hvilke typer job har I hos jer?
- Hvad laver man i det job?
- Hvad skal jeg være god til for at få det job?
- Hvilken uddannelse skal jeg så have?
- Hvor svær er den uddannelse?
- Hvad skal man kunne for at tage den uddannelse?
- Hvornår møder man?
- Hvordan er det at arbejde her?
- Hvad er vigtigt for en arbejdsgiver?

Invitation til Erhvervsdag

Kære forældre og elever

- I er inviteret til den årlige Erhvervsdag på skolen.

Kom og vær med til en hyggelig eftermiddag, hvor erhvervslivet vil fortælle om de job- og uddannelsesmuligheder, der er i byen/bygden og, hvad der skal til, for at komme godt i gang med en uddannelse og et job.

I vil også få præsenteret det spændende projekt QAQISA!, som skolen er med i.

Hvor: Skolens hal
Hvornår: torsdag den 1. december 2018
Klokkeslæt: 16:30 – 18:30

Indslag: 9.A har arrangeret et festligt indslag hvor vi kan garantere for et godt grin

Oplæg:

Kristiansen fra Star Travel, som er i projektgruppen for QAQISA! fortæller om projektet, som eleverne har gang i. Projektet har til formål inspirere eleverne til at tage en uddannelse, når deres folkeskoletid er slut. Hans Poulsen, Star Trek A/S, fortæller om uddannelses- og jobmuligheder i virksomheden

Tilmelding: Tilmelding sker via forældreintra

SENEST DEN XX.XX.201X

Med venlig hilsen

Sara, Sofie og Anton – klasselærere for ældste-trinnet
 sara@skole.gl +299 45 47 44 | sofie@skole.gl +299 45 47 45 | anton@skole.gl +299 45 47 46

Der vil være sandwich, pølsehorn, kaffe, the, saft og kager, som 6.A står for. De samler ind til en rejse til USA til foråret 2019. HUSK KONTANTER

Kom og mød de andre forældre, elever, lærere og ledelsen.

FÆLLESSPISNING

Forældre samles nogle gange til fællesspisning med klassen. Ofte er der et par dagsordenpunkter, som klassen skal have talt om. Ved disse lejligheder kunne det være en god ide, at en fra projektgruppen kommer forbi og kort fortæller om projektet. Det vil være med til at skærpe forældrenes interesse for deres barns hverdag og forhåbentlig føre til interesse for det forestående valg af uddannelse, som deres barn står overfor.

Det kræver, at projektgruppen har et godt samarbejde med lærerne for de ældste klasser og dermed har mulighed for at blive inviteret ind til en fællesspisning.

Selve præsentationen kan gøres meget enkelt med udgangspunkt i præsentationen af QAQISA!, som findes først i denne guide. Husk at give god tid til spørgsmål.

Og hvis I har tid til det på aftenen – så hav evt. nogle spørgsmål med, som I kan tale om i små grupper og lave en lille plenumdiskussion af bagefter.

EFTERSKRIFT

Vi håber, at du har haft glæde af at bruge QAQISA! – guiden til skole-erhverv-samarbejde – husk at sende idéer, ris og ros sendes til csr@csr.gl.

CSR Greenland støtter dig gerne med sparring. Så tøv ikke med at kontakte os på ovenstående mailadresse eller ring 363716.

Nedenfor har vi samlet nogle enkle citater, som vi synes er ret motiverende – rigtig god fornøjelse med arbejdet!

'Jeg vil gerne være stewardesse'

'Hvordan bliver jeg cykelsmed?'

'Vi har brug for faglærte smede'

'Vil du ikke være maskinfører?'

'Jeg vil gerne have en dygtig elev i praktik, som med tiden kan blive uddeler i butikken'

'Det styrker netværket i byen'

'Hvordan bliver jeg kok?'

'Kan jeg få fritidsjob her hos jer?'

'Det er for elevernes skyld!'

'Eleverne er vores fremtid'

'Vi giver lidt ☺ og får så meget igen!'

'Det er for børnenes skyld, vi gør det, de er vores fremtid'

Læringsmål og skematimer

QAQISA! - guiden til skole-erhverv-samarbejde understøtter læringsmålene i folkeskolens ældste trin. I dette afsnit kan du læse mere om hvordan og, hvilke skematimer, det vil være naturligt at anvende. Tak til Karno Lynge, skoleinspektør på Ukaliusaq, Nuuk, som har skrevet dette afsnit til guiden;

Erfaringer

'Folkeskolen skal understøttes i alle henseender, fordi en velfungerende folkeskole forventes at tilvejebringe afgangselever, som har lyst til at komme videre i uddannelsessystemet. Samfundet har brug for alle og helst veluddannede folk. Virksomhederne kan give større viden ved deltagelse, ligesom skolen kan lære mere af virksomheder, ved at invitere disse til skolen.'

Karno Lynge, inspektør **Ukaliusaq, Nuuk**

I pilotprojektet har skolerne primært brugt timerne personlig udvikling, dansk, grønlandsk, matematik og samfundsfag til aktiviteterne. I princippet kan alle skematimer anvendes forudsat, at du har styr på, hvilke læringsmål aktiviteten understøtter. Det er således op til den enkelte skole/klasselærer at vælge egnede skematimer til de enkelte aktiviteter, du skal blot sørge for, at der er en klar sammenhæng mellem aktiviteten og læringsmålet for det enkelte fag.

Følgende er benyttet som inspiration til formulering af nærværende læringsmål:

- Inatsisartutlov nr. 15 af 03.dec.2012 om folkeskolen
- Inerisaavik læringsmål ”Læreplan for Personlig Udvikling” specielt siderne; A-3, A-4,A-5,A-7,A-9,A-11,B-2,B-4,B-10 og B-28
- Uddannelsesplan II om folkeskolen; siden 3.1 (Kan hentes under Departementet for Udd.)

Læringsmål for folkeskolens ældstetrin

Læringsmål er tilpasset med udgangspunkt i personlig udvikling, samt lovens kap. 4 § 13 stk. 3

De overordnede mål for udskolingsaktiviteter:

- At eleverne får indblik i forskellige uddannelser i forskellige virksomheder.
- At eleverne får forståelse for vigtigheden af at være uddannet
- At eleverne får indblik i arbejdsliv og uddannelsessystemet.
- At kombinere (teoretisk) undervisning med praktiske aktiviteter
- At inddrage lokalsamfundet i udskolings- og vejledningsprocessen

Ældstetrinnet 8-10. årgang:

- er bevidst om muligheder og begrænsninger i forhold til egne uddannelses- og erhvervsønsker, herunder etablering af selvstændig virksomhed.
- Har stiftet bekendtskab med mindst endnu et erhverv efter eget valg og har evalueret udbyttet heraf og deres fortsatte interesse herfor
- Har foretaget deres uddannelses- og erhvervsvalg, og har taget de nødvendige skridt til, at dette kan iværksættes

- Har opstillet realistiske mål og delmål for deres kommende uddannelse, arbejdsmæssige karriere og personlig planlægning og har taget de nødvendige skridt, for at disse kan realiseres.
- Udviser selvværd og selvtillid i forhold til egne målsætninger og præstationer
- Skolevejlederen samarbejder tæt med klasselæreren og trinleder.
- Skolevejlederen har ansvaret for erhvervspraktik i 10.klasser.
- Skolevejlederen gennemfører samtaler med den enkelte elev og udarbejder handleplaner fra 8. - 9. og 10.klasser
- Skolevejlederen præsenterer eleverne og forældre i 8.klasse om efterskoleophold, i 9.klasse vælges efterskole og i 10.klasse afsluttes optagelsesprocessen og der søges om tilskud.

Årgangsvis vejledning indføres fra 8. årgang.

8. klasse:

Fokus i 8. klasse er at afprøve og videreudvikle valgkompetence gennem ”Fra idé til plan”. Fra 8. klasse inddrages elevernes uddannelsesønsker som tema i skole/hjemsamtaler, så elever, forældre og lærere kan indlede en dialog om elevens fremtidige ønsker og muligheder. Alle elever deltager i obligatoriske introkurser på ungdomsuddannelser, og kurserne skal forberedes og efterbehandles i undervisningen. Skolevejlederen vejleder eleverne med valg af studieretninger ved brug af GUX-vejledningsmappen som kan bruges i årgange. Majoriaq kan inddrages i planlægningen som et obligatorisk besøg, evt. i forbindelse med temaugen ”Min fremtid”. I forlængelse af arbejdet med den foreløbige uddannelsesplan afholder skolevejlederen samtaler med elever og forældre efter behov.

9. klasse:

Fokus i 9. klasse bliver at afklare uddannelsesvalg, herunder at udarbejde en uddannelsesplan og foretage et personligt og realistisk valg. Vejledningen i 9. klasse er især målrettet elever, som fortsat er uafklarede i valget af ungdomsuddannelse. Disse elever har mulighed for individuel brobygning. Vejlederen vil have særligt fokus på elever, som skal have en hjælpende hånd i forbindelse med overgang til ungdomsuddannelse. Skolevejlederen vejleder eleverne med valg af studieretninger ved brug af GUX-vejledningsmappen. Majoriaq kan inddrages i planlægningen som et obligatorisk besøg, evt. i forbindelse med temaugen ”Min fremtid”. Derudover afholdes samtaler med elever og forældre efter behov.

10. klasse:

Fokus er en fortsat afklaringsproces, hvor den enkelte elev bliver i stand til at træffe et kvalificeret valg og i forlængelse heraf udarbejde en personlig og realistisk uddannelsesplan. Som en del af forberedelsen af overgangen mellem skole og videreuddannelse og erhverv, koordinerer vejlederen en række brobygnings- og udskolingsaktiviteter for elever i de ældste klasser. Skolevejlederen vejleder eleverne med valg af studieretninger ved brug af GUX-vejledningsmappen. Majoriaq kan inddrages i planlægningen som obligatorisk besøg, evt. i forbindelse med temaugen ”Min fremtid”. Udskolingsaktiviteterne er elementer både i undervisningen og i den individuelle vejledning.

Ved indførelse af brobygning til ungdomsuddannelser

Brobygning er obligatorisk for elever i 10. klasse i et omfang af 2-3 uger. Der skal brobygges til 2 forskellige uddannelser, og mindst én af disse skal være en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse.

Én af brobygnings-ugerne kan planlægges som erhvervspraktik. Efter aftale med en skolevejleder kan de enkelte elever med særlig behov evt. elever som er skoletrætte tilbydes yderligere 2-4 ugers ”motivationskursus” under brobygning, som kan indeholde meritgivende elementer i udslusning.

Skolevejlederens opgaver i forbindelse med praktik/brøbygning:

Skolevejlederen introducerer virksomheden og dermed muligheden for praktikpladsen
Skolevejlederen hjælper eleven med valg af virksomhed, hvor der kan skaffes praktikplads
Skolevejlederen tilmelder eleven til virksomheden, hvor praktikpladsen er accepteret
Skolevejlederen er i dialog med virksomheden, hvor praktikperioden afvikles
Skolevejlederen deltager i evalueringsmøde med virksomheden, hvor praktikken afvikles
Skolevejlederen motiverer eleven i samarbejde med faglærerne og forældrene til at deltage til prøverne
Skolevejlederen vejleder eleverne med valg af studieretninger ved brug af elektronisk GUX-vejledningsmappen. Skolevejlederen kan introducere netværket for eleverne som led i deres valg af studieretning

Uddrag af Inatsisartutlov nr. 15 af 03. dec. 2012 om folkeskolen

Her fremhæves særligt kapitel 4 Undervisningens indhold, organisering og tilrettelæggelse. Er du i tvivl, så tal med vejlederen eller din inspektør om prioritering af skematimer.

Kapitel 4

Undervisningens indhold, organisering og tilrettelæggelse
Undervisningssprog

§ 9. Undervisningssprogene er grønlandsk og dansk.

Stk. 2. Som et led i elevernes sprogindlæring kan engelsk tillige være undervisningssprog.

Undervisningens indhold og organisering

§ 10. Undervisningen omfatter på alle trin fagdelt og ikke fagdelt undervisning, jf. §§ 11-13 inden for fagområderne:

- 1) sprog omfattende fagene grønlandsk, dansk og engelsk samt 3. fremmedsprog,
 - 2) kultur og samfund omfattende fagene samfundsfag samt religion og filosofi,
 - 3) matematik og natur omfattende fagene matematik og naturfag,
 - 4) personlig udvikling omfattende undervisning i sundhed, social og emotionel læring, uddannelses- og erhvervsorientering samt andre psykologiske og sociale emner og
 - 5) lokale valg omfattende undervisning inden for det praktisk-musiske område samt deltagelse i kulturelle, sociale og erhvervsrettede aktiviteter.
- Stk. 2. I undervisningen i alle fag og fagområder inddrages den praktisk-musiske dimension som en støtte for og et led i læringen.
- Stk. 3. I undervisningen i alle fag og fagområder indgår IT som en del af et redskab i undervisningen.
- Stk. 4. En del af undervisningstiden på alle trin anvendes til tværfaglige, emneorienterede og projektor organiserede forløb.

...

Undervisningen på ældstetrinnet

§ 13. På ældstetrinnet omfatter undervisningen fagområderne

- 1) sprog omfattende fagene grønlandsk, dansk og engelsk samt 3. fremmedsprog som tilvalg,
- 2) kultur og samfund omfattende fagene samfundsfag samt religion og filosofi,
- 3) matematik og natur omfattende fagene matematik og naturfag,
- 4) personlig udvikling og
- 5) lokale valg.

Stk. 2. I undervisningen i naturfag, jf. stk. 1, nr. 3, indgår særskilt undervisning i disciplinerne fysik/kemi, biologi og naturgeografi.

Stk. 3. Elever på ældstetrinnet skal vejledes om uddannelses- og erhvervsvalg.

...

Handleplaner og elevmapper

§ 19. Eleven udarbejder i samråd med sine lærere en handleplan, som indgår i den løbende evaluering, jf. § 22, stk. 1 og 2, og danner udgangspunkt for elevens videre undervisnings- og uddannelsesforløb.

Stk. 2. Handleplanen skal indeholde resultater af evalueringen og den besluttede opfølgning på denne. I forhold til afgangselever skal handleplanen indeholde oplysninger om, hvilke mål eleven har for sin fremtidige uddannelse eller erhvervsvalg, herunder om forudsætningerne for at opnå målene.